

Miljøstyrelsen
Jord og Affald
Strandgade 29
1401 København K
mst@mst.dk
MST-7014-00016

27. januar 2014

Vedr. udkast til ny elektronikaffaldsbekendtgørelse og bekendtgørelse om overførelse af affald

GenvindingsIndustrien (GI) har modtaget ovenstående høring, der giver anledning til følgende bemærkninger.

Bemærkninger til udkast til ny elektronikaffaldsbekendtgørelse:

Almindelige bemærkninger:

GI har overordnet forståelse for, at myndighederne har meget at se til, men det er nu ved at være lang tid siden, at WEEE2 direktivet blev vedtaget med en implementeringsfrist der hele tiden har heddet den 14. februar 2014.

Derfor mener vi ikke, at det er tilfredsstillende, at man fra styrelsens side vælger at sende udkast til ny elektronikaffaldsbekendtgørelse i høring sent fredag den 20. december 2013, så en høringsperiode endnu engang lægges hen over en juleferie.

Endvidere sendes et udkast i høring, til trods for at selve rammelovgivningen endnu ikke er vedtaget og først forventes vedtaget i slutningen af januar 2014. På nuværende tidspunkt vides det jo ikke engang om den vedtages, og hvis bliver den vedtaget i hvilken form vedtages den så?

Samtidig giver den meget pressede tidsramme kun myndighederne 14 dage til at inkorporere de mange høringskommentarer der helt klart forventes at komme til denne bekendtgørelse. Så spørgsmålet er her om der reelt er tale om en høring eller blot en orientering. Myndighederne er jo ikke forpligtet til at offentliggøre høringsnotat for en bekendtgørelse som til en lov. GI vil kraftigt opfordre Miljøstyrelsen til at offentliggøre deres høringsnotat i forbindelse med denne bekendtgørelse.

Elektronikaffaldsområdet er et meget vigtigt fokusområde for GI og vores medlemskreds, derfor er det også et område vi følger meget nøje og deltager i diverse workshops, styregrupper, møder og lignende, hvorfor det er meget beklageligt at se i det udsendte udkast, hvor lidt man fra styrelsens side egentlig har valgt at følge de anbefalinger, der er kommet fra erhvervslivet. Det teoretiske grundlag hænger desværre ikke sammen med den praktiske virkelighed. Hvordan der kan opstå en så stor forskel stiller vi os meget undrende overfor. Er det os, der simpelthen har været for dårlige til at formidle vores viden eller er det styrelsens manglende forståelse for, hvordan tingene hænger sammen i den virkelige verden? Derfor vil vi gerne benytte lejligheden endnu engang til at opfordre styrelsen til i fremtiden at bruge nogle timer "ude i marken" hos virksomhederne. Vi er meget sikre på, at det vil vise sig at være en god investering i den sidste ende, som både vil komme styrelsen og virksomhederne til gode.

Vi vil gerne påpege, at genbrug og genanvendelse ikke er det samme. Genbrug opstår forud for et produkt bliver klassificeret som værende affald, hvorimod genanvendelse findes sted efter et produkt er blevet kasseret og defineret som affald. Samtidig bedes styrelsen korrekt anviser, hvilke forordninger og lignende der henvises til, således at det klart fremgår, hvilken specifik EU-lovgivning der henvises til. Vi havde meget gerne set noget mere nytænkning i det udsendte udkast i forhold til den gældende bekendtgørelse og at man havde udnyttet muligheden for at rette op på tidligere uhensigtsmæssigheder.

Som afsluttende bemærkning vil vi gerne pointere, at der skal være lighed for loven. Det vil sige at der ikke kan stilles krav til private virksomheder som ikke også stilles til offentlige virksomheder, herunder især mht. kommunale genbrugspladser. Enten gælder reglerne for alle - ellers gælder de for ingen.

Specielle bemærkninger:

Kapitel 2, definitioner:

§3:

Pkt. 1: Affald defineres i denne bekendtgørelse med henvisning til affaldsdefinitionen som anvendes i affaldsbekendtgørelsen, og derfor er det vigtigt, at det en gang for alle gøres klart, at er noget først blevet til affald, kan det ikke genbruges.

Pkt. 16: Forberedelse med henblik på genbrug. Jf. ovenstående sker genbrugsfasen forud for affaldsfasen, så er noget blevet til affald, kan det genanvendes, men ikke genbruges.

Vil det sige, at kollektive ordninger fx kan opstille bure til genbrug? Så der reelt ses opstilles bure til genanvendelse og bure til genbrug – hvordan skal forbrugeren kunne adskille de 2 begreber, når selv myndighederne har svært ved det? Og hvem skal vejlede forbrugeren/borgeren på den lokale genbrugsstation?

Pkt.17: Forebyggelse: Intentionerne med pkt. 17 er helt klart meget positive, men er man helt sikker på, at det virkelig er det producenterne ønsker og er den tankegang i overensstemmelse med de produkter der puttes på markedet? GI bliver nødt til at spørge, om producenterne ønsker at omsætte produkterne igen?

GI er af en opfattelse, at man overordnet set i definitionsbestemmelsen helt har glemt at få defineret refurbishment, hvorfor det heller ikke er et begreb der tages stilling til i den resterende bekendtgørelse. Alle de produkter som går videre til refurbishment udenfor de danske grænser registreres ingen steder og det skal dem ellers kommer der til at mangle en del af de mængder, der sættes på det danske marked.

Kapitel 3, produktudformning:

§ 4: Intentionerne med denne bestemmelse er helt klart gode. Dog må vi desværre blot pointere, at det danske marked er et meget lille marked set globalt, og ingen af de store producenter i Østen kommer nogensinde til at producere særlige produkter hertil. Samtidig ses det i det nuværende frivillige miljødifferentieringsprojekt, at det ikke er muligt for projektet, at få producenterne til at deltage og samtidig til at levere det fornødne datagrundlag omkring indholdet i elektroniske produkter, vil det samtidig forblive en umulighed at leve op til bestemmelsen i § 4- beklageligvis.

Kapitel 4, producentregister for elektrisk og elektronisk udstyr:

§5: Det bemærkes jf. ovennævnte, at der stadig ikke stilles krav til refurbishment.

§6: Det er uklart, hvilken anden lovgivning der henvises til heri?

Kapitel 8, indsamlingsordninger for private husholdninger m.v:

§ 22: GI har mange gange ved tidligere lejligheder pointerede denne problematik. Hvem er det egentlig der ejer et produkt. Har man som forbruger købt et produkt, kan det være meget svært at forstå, at man ikke længere kan bestemme over produktet, i det sekund det bliver til affald. Har du en gammel vaskemaskine som ikke virker, må man gerne sælge den i Den Blå Avis og få fx 200 kr. for den, men man må ikke indlevere den sammen med andet affald hos en godkendt indsamler. Skal man skille sig af med den, så skal den køres ned på den lokale genbrugsstation. Opnår man på

den måde en øget indsamling og genanvendelse? Desværre må man nok konstatere, at det her som mange andre steder er økonomi der styre den enkeltes handlinger.

§23: GI vil gerne forslå her, at man her medtager, at private af egen drift kan benytte en i affaldsregisteret registreret virksomhed, der er godkendt til modtagelse af den pågældende type affald.

Kapitel 10, affald af elektrisk og elektronisk udstyr fra erhverv:

§ 36, stk. 1: Hvordan skal køberen her stille sikkerhed?

Kapitel 11, særskilt håndtering og genanvendelse:

§37: Desværre kommer denne bestemmelse til at fremstå som en floskel i den virkelige verden. Der er ingen private virksomheder, der investere i det nyeste udstyr med en lovgivning udformet som denne. De private virksomheders adgang til markedet er fuldstændig underlagt de Kollektive Ordningers gøren og laden, herunder uhensigtsmæssige udbudskriterier. Ønsker myndighederne at føre § 37 ud i livet, så kræver det nogle forbedrede udbudskonditioner i forhold til i dag.

§ 38, stk. 1, nr. 2: Det fremgår af nr. 5b at der stilles krav om impermeable belægninger og vandtæt overdækning. Hvorfor skal man overdække kølemøbler og store husholdningsmaskiner? De er jo allerede overdækket. GI finder det fuldstændig uhensigtsmæssigt at skulle begynde at overdække arealer hertil. GI er udmærket klar over at krav til opbevaring udspringer af WEEE2 direktivet, hvorfor vi gerne vil henvise til vedlagte skrivelse af 15. oktober 2013 (bilag 1), hvor det svenske Naturvårdsverket redegør for samme problemstilling.

Naturvårdsverket påpeger, at en direkte oversættelse af direktivets bestemmelser indebærer, at opbevaring skal ske passende vejrbestandigt, hvorfor styrelsen overvejer, at lempe de svenske regler i forbindelse med implementeringen af WEEE2 direktivet. Naturvårdsverket anfører i øvrigt, at der ikke sker udsivning fra stort elektronisk udstyr som kølemøbler og lign.

Samtidig fremgår kravet om overdækning ikke af § 38, stk. 1, nr. 2, det vil sige at der ikke stilles krav til de kommunale genbrugspladser. GI er opmærksom på, at der sondres mellem anlæg forud for behandling og anlæg til behandling. Eftersom GIs medlemmers virksomheder hører under kategorien anlæg til behandling stilles der krav til dem om overdækning til trods for at en del medlemmer ikke selv behandler, men sender produkterne ud af landet til behandling på store anlæg anlagt hertil.

GI er derfor klart af den opfattelse, at der i dansk lovgivning ikke skal stilles mere byrdefulde krav til opbevaring end direktivet kræver, især når det ikke har nogen miljømæssig effekt.

Endvidere er der meget stor uklarhed kommunerne imellem om, hvad der egentlig er tale om, når der stilles krav om impermeable belægninger. I nogle kommuner er dette beton, i andre er det asfalt og i hvert fald ikke beton. Derfor ses der også en meget uens praksis herom og til det kan vi kun anmode om, at de nationale myndigheder kan være kommunerne behjælpelige med en forståelse herom.

§ 39: GI stiller sig undrende til denne bestemmelse og stiller klart spørgsmålstejn ved, om den overhovedet er i overensstemmelse med EU-retten?

Kapitel 12, sikkerhedsstillelse for elektrisk og elektronisk udstyr til brug for private husholdninger
§ 40,stk. 1: GI efterlyser meget gerne et eksempel der kan illustrere bestemmelsen i § 40 i en kommende vejledning.

Stk. 2: Her nævnes genbrugstermen igen sammen med genanvendelse og hvad menes der med tredjelände?

§ 44: Bestemmelsen som skal regulere de kollektive ordninger stiller stadig ingen krav til de kollektive ordningers gøren og laden og derved gives et carte blanche til at ordninger kan agere i markedet, som de nu mener, er mest hensigtsmæssigt alt afhængigt af, hvor der kan tjenes penge.

Kapitel 15, kommunale anlæg

§ 54: GI havde gerne set, at man en gang for alle havde gjort op med den type anlæg – eksisterer de stadig? og har de en egentlig eksistensberettigelse?

Kapitel 18, straffebestemmelser:

§ 60, nr. 14: GI mener, at man ikke kan straffebelægge bestemmelsen i § 37. Det er fuldstændigt uhensigtsmæssigt. Særligt når det ikke er straffebelagt at eksportere ulovligt.

Bilag 3:

GI efterlyser en klar definition af selektiv behandling? Samtidig vil vi gerne opfordre til, at man bruger tid på at få gennemgået bilaget på ny og gennemskrevet det med klare henvisninger til EU-lovgivningen samt afsnittet om kviksølvholdige komponenter. Der er uoverensstemmelse mellem § 3, nr. 33 og bilag 3 og samtidig er der et misforhold mellem bilag 3 og 4 og den måde, hvorpå tingene foregår i den virkelige verden. Der findes ingen smelteværker i Danmark og derfor sendes alt materiale ud af landet til videre genanvendelse/omsmeltning og her har de danske myndigheder ingen autoritet.

Bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om overførelse af affald:

Almindelige bemærkninger:

Indledningsvis vil GI gerne kvittere positivt for, at der ikke længere stilles krav om at modtageranlægget miljøgodkendelse skal oversættes til dansk og indgå som en del af sagsbehandlingen. Et krav der, efter vores mening, har været en overimplementering i forhold til transportforordningen og som der også har været fokus på i regeringens Virksomhedsforum.

Dog mener vi overordnet set, at det skaber forvirring at overskriften på bekendtgørelsen er overførelse af affald, når bekendtgørelsen samtidig regulere overførelse af brugt elektrisk og elektronisk udstyr.

GI er indforstået med at styrelsen generelt har valgt at lægge sig meget tæt op af teksten i WEEE2 direktivet, men det medvirker desværre til, at bekendtgørelsen ikke bliver særlig læsevenlig med nogle ind imellem meget lange paragraffer.

Specielle bemærkninger:

Virksomhedernes forpligtelser i forbindelse med overførsel af affald:

§ 10: GI så meget gerne, at man skrev bestemmelsen, så den blev mere klar. Som den er formuleret i udkastet kan den være meget svær at forstå.

Overførelse af brugt elektrisk og elektronisk udstyr:

§ 12, stk. 1: Hvornår mistænkes noget for at være en overførelse af affald i stedet for brugt elektrisk og elektronisk udstyr?

Straf:

§ 17, stk. 1, nr. 2: Hvilken forordning henviser der hertil?

Skulle ovenstående give anledning til spørgsmål er I meget velkommen til at tage kontakt, og GI ser samtidig frem til at forsat dialog omkring elektronikaffald og stiller meget gerne op med hensyn til et eventuelt kommende arbejde med en vejledning til bekendtgørelsen, da vi klart er af den opfattelse, at forståelsen af bekendtgørelsen meget gerne kan underbygges af en vejledning.

Med venlig hilsen

GenvindingsIndustrien

Josefine Thrane Sletten

Sekretariatschef

C/c Bilag 1: Skrivelse fra det svenske Naturvårdsverket